

**ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИДЕНТИНИНГ
ФАРМОНИ**

**ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ЁҚИЛҒИ-ЭНЕРГЕТИКА ТАРМОҒИНИ
БОШҚАРИШ ТИЗИМИНИ ТУБДАН ТАКОМИЛЛАШТИРИШ ЧОРА-ТАДБИРЛАРИ
ТЎҒРИСИДА**

Сўнгги йилларда мамлакатда, авваламбор, иқтисодиётнинг барча тармоқларини жадал ривожлантириш, инвестициявий жозибадорлик ва ишбилармонлик фаоллигини ошириш, ишлаб чиқариш ҳамда хизматлар кўрсатиш соҳасини кенгайтиришга қаратилган кенг кўламли ислохотлар амалга оширилмоқда.

Шу билан бирга, энергетика тармоғида давлат бошқарувини ташкил этишда қатор тизимли муаммолар мавжудлиги белгиланган ислохотларни самарали амалга ошириш ва мамлакатни инновацион жадал ривожлантиришга тўсқинлик қилмоқда, хусусан:

биринчи — ёқилғи-энергетика комплекси соҳаларини уйғун ривожлантириш ва энергия манбаларини диверсификация қилиш масалаларида мувофиқлаштиришнинг ва тизимли ёндашувнинг етарли эмаслиги иқтисодиёт тармоқлари ва мамлакат аҳолисини уларнинг ўсиб бораётган талабини ҳисобга олган ҳолда энергия билан барқарор таъминлаш хавф-хатарларини оширмоқда;

иккинчи — энергетика тармоғи ташкилотларини бошқаришнинг директив модели, компаниялар молия-хўжалик фаолиятининг ҳаддан ортиқ маъмурий тартибга солиниши, шунингдек меҳнат ресурсларидан оқилона фойдаланмаслик уларнинг иш фаолияти самарадорлиги ва натижадорлигини сусайтирмоқда, ноишлаб чиқариш харажатлари ва ишлаб чиқарилаётган энергия бирлиги сарфининг ўсишига олиб келмоқда;

учинчи — соғлом рақобат муҳитининг йўқлиги, йирик квазидавлат сектори ҳамда давлат ва тижорат манфаатлари тўқнашувининг мавжудлиги, тарифларни тартибга солиш чора-тадбирларининг инвестиция сиёсати билан уйғун эмаслиги ёқилғи-энергетика соҳасининг инвестициявий жозибадорлигига салбий таъсир кўрсатмоқда;

тўртинчи — тармоқнинг ривожига жойларда асбоб-ускуналар ўта эскиргани ва тегишли инфратузилмаларни янгилаш суръатларининг сустлиги, ускуналар, қурилмалар, газ қувурлари ва электр узатиш линияларидан хизмат муддатларини бузган ҳолда фойдаланиш, нобарқарор молиявий аҳвол, ресурс ва энергия тежовчи технологияларни жорий этиш даражасининг пастлиги каби бутун тизимга дахлдор муаммолар тўсқинлик қилмоқда ва бу технологик йўқотишларнинг кўпайишига ҳамда ёқилғи-энергетика ресурсларини етказиб беришда, айниқса жойларда сурункали узилишларга сабаб бўлмоқда;

бешинчи — соҳа корхоналарида ресурсларни режалаштириш, етказиб берилаётган энергия ресурсларини назорат қилиш ва ҳисобга олишнинг автоматлаштирилган тизимларини ҳамда бошқа замонавий ахборот-коммуникация технологияларини жорий этиш ишлари суст олиб борилаётгани энергия ресурсларини истеъмолчиларга етказиб беришда катта йўқотишларга ҳамда ўзаро ҳисоб-китоб интизоми бузилишига олиб келмоқда.

Энергетика тармоғини самарали бошқариш тизимини жорий қилиш ва жадал ривожлантириш, унинг рақобатбардошлиги ва инвестициявий жозибадорлигини ошириш мақсадида, шунингдек 2017 — 2021 йилларда Ўзбекистон Республикасини ривожлантиришнинг бешта устувор йўналиши бўйича [Ҳаракатлар стратегияси](#) ҳамда Ўзбекистон Республикасида Маъмурий ислохотлар концепциясида белгиланган вазифаларга мувофиқ:

1. Қуйидагилар Ўзбекистон Республикаси ёқилғи-энергетика тармоғини янада ривожлантиришнинг устувор йўналишлари этиб белгилансин:

биринчидан, мамлакатнинг энергетика хавфсизлигини таъминлаш, иқтисодиёт соҳалари ва аҳолининг энергия ресурсларига тобора ўсиб бораётган эҳтиёжини қондиришга қаратилган ягона энергетика сиёсатини юритиш;

иккинчидан, энергетика соҳасида давлат томонидан тартибга солиш ҳамда хўжалик фаолияти функцияларини аниқ чегаралаш, ижтимоий ва давлат- хусусий шерикликнинг ҳукукий ва институционал базасини такомиллаштириш, тариф сиёсатини амалга оширишнинг аниқ бозор механизмларини ишлаб чиқиш ва шу асосда соғлом рақобат муҳити таъминларини илгари суриш;

учинчидан, инфратузилма объектларини қуришга, шунингдек тармоқ корхоналарини модернизация қилиш, техник ва технологик қайта жиҳозлашга инвестицияларни, аввало тўғридан-тўғри хорижий инвестицияларни фаол жалб қилиш учун шароитлар яратиш;

тўртинчидан, энергия тежамкорлик ва иқтисодиётнинг энергия сарфини камайтириш соҳасида давлат сиёсатини юритиш, иқтисодиёт тармоқлари ва маиший секторда ресурс ва энергия тежовчи илғор технологияларни жорий этишни рағбатлантириш, муқобил энергия манбаларини кенг ривожлантириш;

бешинчидан, энергетика тармоғи корхоналарида технологик жараёнларни автоматлаштиришнинг замонавий воситаларини, энергия ресурсларини қазиб олиш, етказиб бериш ва истеъмол қилиш ҳажмларини ҳисобга олиш тизимларини кенг татбиқ қилиш;

олтинчидан, тармоқ корхоналарини бошқариш тизимини, уларнинг тузилмалари ва бўлинмаларини мақбуллаштириш, ишларни ташкил қилишнинг аниқ натижаларга эришишга қаратилган замонавий усуллари ва мақсадли индикаторларни (сифат менежменти, индикатив режалаштириш) жорий этиш.

2. Ўзбекистон Республикаси Энергетика вазирлиги (кейинги ўринларда — Вазирлик) ташкил этилсин ва қуйидагилар унинг асосий вазифалари этиб белгилансин:

Ўзбекистон Республикасининг энергетика хавфсизлигини таъминлаш, иқтисодиёт тармоқлари ва мамлакат аҳолисини ёқилғи-энергетика ресурслари билан барқарор таъминлаш, қайта тикланувчи энергия манбаларини кенг тарғиб қилиш ва ривожлантиришга қаратилган ёқилғи-энергетика тармоғида ягона давлат сиёсатини ишлаб чиқиш ва амалга ошириш;

электр ва иссиқлик энергияси, кўмирни ишлаб чиқариш, етказиб бериш, тақсимлаш ва истеъмол қилиш, шунингдек нефть, газ ва уларни қайта ишлашдан олинадиган маҳсулотларни қазиб олиш, қайта ишлаш, ташиш, тақсимлаш, сотиш ва улардан фойдаланишнинг давлат томонидан тартибга солинишини амалга ошириш;

республиканинг энергетика соҳасида ягона норматив-ҳукукий ва техник тартибга солишни амалга ошириш;

ёқилғи-энергетика комплексини стратегик режалаштириш ва ривожлантиришнинг мувозанатли тизимини яратиш ва ривожлантириш, энергия ресурслари ишлаб чиқаришни ошириш ва диверсификация қилиш, барча турдаги энергия ресурсларини ишлаб чиқариш, етказиб бериш ва истеъмол қилишнинг қисқа, ўрта ва узоқ муддатли узвий боғлиқ прогнозларини, шунингдек энергетика тармоғини комплекс ривожлантириш мақсадли дастурларини ишлаб чиқиш;

давлат-хусусий шерикликни ривожлантириш, энергия ресурслари бозорида қулай рақобат ва ишбилармонлик муҳитини шакллантиришни рағбатлантирувчи тариф сиёсатини такомиллаштириш ҳисобига ёқилғи-энергетика тармоғининг инвестициявий жозибадорлигини ошириш;

ёқилғи-энергетика тармоғида инвестиция лойиҳалари амалга оширилишини мувофиқлаштириш, энергия ресурсларини қазиб олиш ва ишлаб чиқариш жараёнарига хусусий капитални фаол жалб қилиш, халқаро молия институтлари, донор мамлакатлар, компаниялар, банклар ва бошқа тузилмалар билан ҳамкорликни йўлга қўйиш;

энергетика соҳасига корпоратив бошқарувнинг замонавий усуллари, илғор ахборот-коммуникация технологияларини ҳамда бошқарув, ҳисобга олиш ва назоратнинг автоматлаштирилган тизимларини жорий этишда кўмаклашиш, шу асосда энергетика соҳасида бошқарув самарадорлигини ошириш ва ишлаб чиқариш харажатларини камайтириш, энергетика тармоғи ташкилотлари молия-хўжалик фаолиятининг шаффофлигини таъминлаш;

нефт-газ ва электр энергетика тармоғи ташкилотларининг ишлаб чиқариш жараёналарига инновацион технологияларни жорий этишни рағбатлантириш, энергия ресурсларини тежаш ва энергия самарадорлиги даражасини ошириш;

энергетика соҳасида муҳандис-техник ва бошқарув кадрларини тайёрлаш, малакасини ошириш ва қайта тайёрлаш бўйича тизимли ишларни ташкил қилиш.

3. Вазирлик:

ўз фаолиятининг асосий йўналишлари билан боғлиқ масалалар бўйича маҳсулотни тақсимлаш тўғрисидаги битимларни амалга ошириш;

қайта тикланувчи энергия манбаларидан фойдаланиш соҳасида ягона давлат сиёсатини амалга ошириш;

атом энергетикасини ривожлантириш ва ундан фойдаланиш соҳасида ягона давлат сиёсати ва стратегик йўналишларини ишлаб чиқиш;

давлат органлари ва ташкилотларида энергия самарадор ва энергия тежайдиган замонавий технологияларни жорий қилиш, шунингдек энергия ресурсларини истеъмол қилиш самарадорлигининг мониторингини олиб бориш бўйича ваколатли давлат органи этиб белгилансин.

4. Қуйидагилар:

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси ҳузуридаги Атом энергетикасини ривожлантириш агентлиги келгусида Ўзбекистон Республикаси Энергетика вазирлиги ҳузуридаги Атом энергетикасини ривожлантириш агентлиги этиб;

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси ҳузуридаги Ўзбекистон нефть маҳсулотлари ва газдан фойдаланишни назорат қилиш давлат инспекцияси келгусида Ўзбекистон Республикаси Энергетика вазирлиги ҳузуридаги Нефть маҳсулотлари ва газдан фойдаланишни назорат қилиш инспекцияси этиб;

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси ҳузуридаги Электр энергетикада назорат бўйича давлат инспекцияси келгусида Ўзбекистон Республикаси Энергетика вазирлиги ҳузуридаги Электр энергетикада назорат инспекцияси этиб қайта ташкил этилсин ва Вазирлик тузилмасига ўтказилсин.

5. «Энергия тежаш миллий компанияси» акциядорлик жамияти акциядорлари ва Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Лойиҳа бошқаруви миллий агентлигининг «Энергия тежаш миллий компанияси» акциядорлик жамиятини белгиланган тартибда тугатиш тўғрисидаги таклифи маъқуллансин.

6. Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси бир ҳафта муддатда Ўзбекистон Республикаси Энергетика вазирлиги фаолиятини ташкил этиш тўғрисида Ўзбекистон Республикаси Президенти қарори лойиҳасини киритсин.

7. Вазирлик манфаатдор вазирлик ва идоралар билан биргаликда икки ой муддатда қонун ҳужжатларига ушбу Фармондан келиб чиқадиган ўзгартириш ва қўшимчалар тўғрисида Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасига таклифлар киритсин.

8. Мазкур Фармоннинг ижросини назорат қилиш Ўзбекистон Республикасининг Бош вазири А.Н. Арипов ва Ўзбекистон Республикаси Президенти Администрацияси раҳбари З.Ш. Низомиддинов зиммасига юклансин.

Ўзбекистон Республикаси Президенти Ш. МИРЗИЁЕВ

Тошкент ш.,
2019 йил 1 февраль,
ПФ-5646-сон

(Қонун ҳужжатлари маълумотлари миллий базаси, 04.02.2019 й., 06/19/5646/2567-сон)